گزارش ۲

زهرا چیذری

«خاک» بر سر تعطیلی‌های ناخواسته

بودجه مقابله با ریزگردها هم امسال و هم سال گذشته از لایحه بودجه حذف شد!

ریزگردها روز گذشته یک‌بار دیگر تهران را در صدر شهرهای آلوده جهان قرار دادند و موجب تعطیلی ناخواسته مدارس و ادارات این کلانشهر شدند. تعطیلی این دفعه تهران اما کمی به موقع‌تر اعلام شد و دانش‌آموزان و کارمندان پیش از آنکه سر کار یا مدرسه خود حاضر شوند، از این ماجرا خبردار شدند. با وجود این، تعطیلی هر چند به عنوان مسکنی موقتی می‌تواند بخشی از آثار سوء این آلودگی را برطرف کند، اما حل ریشه‌ای ریزگردهای مهاجر پیش از آنکه بخش‌هایی از کشورمان را غیر قابل سکونت کند، نیازمند مدیریت داخلی زیست‌محیطی و همچنین دیپلماسی فعال خارجی برای جلوگیری از اجرای پروژه‌های تخریب محیط‌زیست منطقه در حوزه‌های آبی شرقی و غربی و منشأ تولید ریزگردهاست. ریزگردهای مهاجر در حالی بهشتی‌ترین ماه بهار را برای مردم به جهنم تبدیل کرده‌اند که بودجه مقابله با ریزگردها در سال ۱۴۰۰ و همچنین امسال از لایحه بودجه حذف شده‌است! حالا که تعطیلی‌های ناخواسته هم به خسارت‌ها اضافه شده باید فکری کرد وگرنه هر روز «خاک» برای ما حکم به تعطیلی می‌دهد و برنامه‌ها را زیر غبار پنهان می‌سازد.

تا همین یکی دو سال پیش روزهای بهار حتی در پایتخت هم یکی از زیباترین و پاک‌ترین روزهای سال بود، اما حالا ریزگردها از منابع داخلی و خارجی نفس پایتخت‌نشینان را هم به شماره انداخته‌است. روز گذشته شاخص آلودگی هوای پایتخت روی عدد ۴۴۱ یعنی در وضعیت خطرناک قرار داشت و طبق گزارشات جهانی، در حال حاضر تهران آلوده‌ترین شهر جهان است. اوضاع مناطق جنوب و غرب کشور اما اصلاً خوب نیست و نگرانی‌ها از افزایش گرد و غبار و غیر قابل سکونت کردن این مناطق روز به روز بیشتر می‌شود. بر همین اساس است که وزارت امور خارجه دولت سیزدهم با رویکردی فعالانه وارد عرصه‌شده تا منشأهای خارجی این گرد و غبارها که ۷۰ درصدش به واسطه سدسازی‌های ترکیه اتفاق افتاده حل و فصل کند، اما بخشی از این مشکل هم به مدیریت داخلی منابع آبی باز می‌گردد که آن هم نیازمند برنامه‌ریزی و تدابیر ریشه‌ای است. نکته قابل‌توجه در این میان حذف بودجه مقابله با ریزگردها از بودجه کشور است که هم سال گذشته و هم امسال اتفاق افتاده و اعتراض نمایندگان مجلس را هم در پی داشته‌است.

■ ریزگردهای مهاجم سوغات همسایگان غربی

آنطور که علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست می‌گوید منشأ ۷۰ درصد از ریزگردها خارجی است. محمدرضا محبوب‌فر، کارشناس و پژوهشگر حوزه بحران‌های محیطی و عضو انجمن مخاطرات محیطی و توسعه پایدار ایران هم در گفت‌وگو با «جوان» با تأکید بر اینکه ترکیه متهم اصلی و ردیف اول ریزگردهای مهاجم است تأکید می‌کند: «۷۰ درصد این گرد و غباری که در آسمان کشور است، منشأ داخلی دارد، ولی وقتی ما می‌گوییم داخلی یعنی مرز جغرافیایی ایران، اما ریشه‌های این مسئله داخلی نیست؛ البته بخشی از این مسئله به مدیریت داخلی باز می‌گردد و خیلی از منابع آبی مرزی ما حقآبه‌اش از سوی عراق، سوریه و ترکیه قطع شده‌است، اما بخشی از این آب هم برای مصرف کشاورزی و شرب مورد استفاده قرار گرفته و طرح‌های انتقال آب و سدسازی‌های داخلی هم به این مسئله دامن زده‌است، بنابراین ما از یک طرف با تخریب منابع آبی در داخل کشور مواجهیم و از سوی دیگر حقآبه محیط‌زیستی ایران از سمت ترکیه در درجه اول و در درجه بعدی از سوی عراق، سوریه و افغانستان مسدود شده‌است، اما ترکیه مقصر اصلی است و بیشتر کانون‌های گرد و غباری که در کشور ایران و در رودخانه‌های مرزی داریم به دلیل رفتارهای همسایگان است.»

■ ماهواره‌ها منشأ ریزگردها را اثبات می‌کنند

رضا بیانی، مشاور سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور هم ورود گرد و غبار از صحرای آفریقا به کشورمان را رد می‌کند. بیانی درباره منشأ ریزگردهای کشورمان اینگونه توضیح می‌دهد: «پایش‌ها و بررسی‌های روزانه ما از طریق تصاویر ماهواره‌ای مدیس نشان می‌دهد منشأ گرد و غباری که ۷ آوریل به سمت ایران آمد از ناحیه کانون گرد و غبار غرب موصل و از جنوب ترکیه در مرز با عراق است و این تصاویر را ثبت و آرشیو کرده‌ایم. بر اساس مستندات و تصاویر دریافتی از ماهواره مدیس می‌توان گفت کانون گرد و غبار در بین دجله و فرات، ایران را به شدت تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.»
وی تأکید می‌کند: «رصد تصاویر ماهواره‌ای مدیس، حرکت گرد و غبار به سمت ایران از منطقه صحرای آفریقا را نشان نمی‌دهد و ما با اظهاراتی از این دست کاملاً مخالفیم.» بیانی با بیان اینکه گرد و غبار، ذرات میکرونی هستند و اگر از صحرای آفریقا برخیزند در بین راه رسوب می‌کنند، تصریح می‌کند: «چند سال پیش گرد و غبار از سمت کشور الجزایر برخاست، اما در لبنان، عربستان و فلسطین اشغالی رسوب کرد.»
به گفته وی با احداث سد آتاتورک در ترکیه بر سرشاخه‌های رودخانه‌های دجله و فرات که ۱۰ تا ۱۵ برابر سدهای ایران هستند، میزان آب این رودخانه‌ها که دشت‌های عراق را مشروب می‌کند کم شده و از این‌رو بسیاری از هورها در پایین‌دست حوضه دجله و فرات از بین رفته‌اند.
بیانی درباره منشأ خارجی گرد و غبارها در ایران می‌گوید: «در غرب کشور پاکستان در مرز با ایران، تالابی است که خشک‌شده و با فعل و انفعال به وجود آمده در آن منطقه، تقریباً قسمتی از شرق ایران تحت تأثیر رخدادهای گرد و غبار قرار گرفته‌است و تالابی در غرب افغانستان در استان نیمروز نیز واقع‌شده و با خشک‌شدن آن، گرد و غبار از آن ناحیه وارد ایران می‌شود.
از سمت جنوب ایران، کانون‌های گرد و غبار در جنوب ریاض عربستان و در محدوده بیابانی نجران و هافرالبتین وجود دارد و گرد و غبار از این مناطق وارد عراق و سپس وارد آبادان، خرمشهر و اهواز می‌شود.»
مشاور سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور درباره کانون‌های گرد و غبار عراق نیز توضیح می‌دهد: «کانون‌های بعدی در کشور عراق و در مناطق الواسط، غرب بصره، غرب موصل و دیرالزور در مرز بین عراق و سوریه است و این کانون‌های گرد و غبار ایران را تحت تأثیر قرار می‌دهند.»
به گفته بیانی بر اساس بررسی تصاویر ماهواره‌ای، مهم‌ترین کانون‌های داخلی گرد و غبار در ایران به غیر از کانون شرق اهواز که جنگل کاری شده‌اند، مربوط به هامون و جازموریان است.

■ حذف بودجه مقابله با ریزگردها

چشمه‌های داخلی ریزگردها لزوم تدبیر و تعیین بودجه برای مبارزه با این پدیده را ضروری می‌نماید، اما ظاهراً هم امسال و هم سال گذشته بودجه‌ای به مبارزه با ریزگردها تعلق نگرفته‌است.
سمیه رفیعی، رئیس فراکسیون محیط‌زیست مجلس فروردین ماه امسال در مصاحبه‌ای با اشاره به به اعتبارات مقابله با ریزگردها گفت: «متأسفانه دولت هم در بودجه پارسال و هم در بودجه امسال هرگونه اعتبار در خصوص مقابله یا مدیریت ریزگردها را حذف کرد!»
به گفته رئیس فراکسیون محیط‌زیست هر چند مبادی ورودی این مسئله از مرزهای غربی و جنوب و جنوب غربی است و بیشتر کانون‌ها خارجی است، اما قاعدتاً باید جهت برنامه‌های بعدی بودجه لازم تخصیص پیدا می‌کرد که متأسفانه این امر هم مغفول ماند و مرکز ملی مقابله با ریزگردها در سازمان محیط‌زیست دقیقاً معلوم نیست چرا این درخواست برای تأمین اعتبارات لازم در خصوص این معضل در شرایط بحرانی نداشت و پیگیر نبود.
رفیعی همچنین با تأکید بر لزوم بررسی و رایزنی جدی دیپلماسی در خصوص ریزگردها گفت: «احتمال اینکه ما از شرایط هشدار و اضطرار به شرایط مداوم بحران برسیم، کم نیست و اگر این وضعیت ادامه داشته باشد، قاعدتاً در فصل تابستان و پاییز هم با اختلاط ریزگردها و شرایط آلودگی هوای تهران قطعاً مشکلات جدی خواهیم داشت.»

کارشناسان و نمایندگان مجلس در خصوص حذف عناوین مجرمانه با «جوان» به گفت‌وگو نشستند

قانون از ۲۵۰۰ عنوان مجرمانه کم می‌کند

گزارش یک

علیرضا سزاوار

علی شیربند | میزان

فقط از سال ۸۶ تاکنون بیش از هزار عنوان مجرمانه به قوانین کشور اضافه شده‌است؛ اتفاقی که با افزایش آمار پرونده‌های محاکم قضایی، افزایش تعداد زندانیان کشور و اطاله دادرسی همراه بوده‌است. در تولید عناوین مجرمانه، از جمله کشورهای پیشتاز در جهان هستیم! اصلاح این رویه ناصحیح که سال‌هاست مورد اذعان حقوقدانان و مسئولان قرار گرفته، حالا در دستور کار قوه قضائیه و مجلس قرار گرفته‌است.

حذف برخی از عناوین مجرمانه و پرهیز از جرم‌انگاری موجب بالا بردن کیفیت رسیدگی به پرونده‌های قضایی می‌شود. مهم‌تر اینکه حذف این عناوین می‌تواند در کاهش پرونده‌های ورودی به قوه قضائیه که از سال‌ها قبل یکی از معضلات این قوه محسوب می‌شود، مؤثر باشد.
اگر بخش قابل‌توجهی از عناوین حذف شود، جلوی انباشته‌شدن پرونده‌ها در دستگاه قضایی، فرسودگی کارکنان، اطاله دادرسی و افزایش جمعیت زندان‌ها گرفته خواهد شد.

■ ایجاد مشکل برای استرداد مفسدان اقتصادی

جرم، به فعل یا ترک فعلی گفته می‌شود که برای آن مجازات در نظر گرفته شده‌باشد. در حال حاضر برای بیش از ۲ هزار عنوان مجرمانه در کشور مجازات تعریف شده که این آمار در مقایسه با کشورهای دیگر بسیار بالاست. برخی از اقداماتی که در کشور ما جرم بوده، در سایر کشورها جرم تلقی نمی‌شود. همین مسئله مشکلاتی را در عرصه استرداد مفسدان اقتصادی به طور نمونه از کشوری مثل کانادا ایجاد کرده‌است.
تجربه نشان داده که هر چقدر تعداد عناوین مجرمانه بالا برود، تعداد وقوع جرم نیز افزایش پیدا می‌کند و از طرفی تعداد بالای عناوین مجرمانه هم به ناامنی فکری جامعه منجر می‌شود؛ مردم دائم به این فکر می‌کنند که مبادا به دلیل کاری که کرده‌باشند، از سوی دستگاه قضا تحت تعقیب قرار بگیرند.
کاهش عناوین مجرمانه که سال‌هاست دغدغه بسیاری از مسئولان و حقوقدانان شده، امری مهم و در راستای طرح‌های تحولی دستگاه قضایی است که اگر به مرحله اجرا برسد، بسیاری از مشکلات را حل خواهد کرد.

■ گرفتاری مردم برای یک سوءپیشینه

فریبرز که در یکی از مجتمع‌های قضایی سرگردان به نظر می‌رسد به «جوان» می‌گوید: چند سال قبل به جرم کلاهبرداری با مبلغ ۱۵ میلیون تومان محکوم شدم. بگذریم از اینکه اقدام من مشمول کلاهبرداری نبود، اما این عنوان مجرمانه در چند سال گذشته برای من دردسر ساز شده‌است.
او که با مدرک فوق لیسانس شغل آزاد دارد، اینگونه ادامه داد: یکبار تا مرحله نهایی استخدام در یک سازمان دولتی پیش رفتم، اما به دلیل استعلام صورت گرفته استخدام من منتفی شد. با اینکه پس از صدور حکم رضایت شاکی را هم جلب کردم و از همان موقع هم روابط حسنه‌ای با هم داریم، حالا محکومیت من برای استخدام پسرم هم مشکل‌ساز شده‌است.
گفتنی است فریبرز در این مجتمع قضایی پیگیر بود تا این سابقه محکومیت را به نوعی پاک کند.

■ کاهش ۲میلیون پرونده با حذف ۱۰عنوان جرم

در همین زمینه معاون حقوقی قوه قضائیه خبر داده است که در حال حاضر بیش از ۲هزارو ۵۰۰ عنوان مجرمانه در قوانین مصوب کشور گنجانده‌شده و این بر خلاف سیاست‌های قضازدایی است.
حجت‌الاسلام نوراله قدرتی در نشست شورای عالی قضایی با اشاره به افزایش بیش از هزار عنوان مجرمانه از سال ۱۳۸۶ تا سال ۱۴۰۱ گفت: در حال حاضر ۲ هزار و ۵۵۰ عنوان مجرمانه در ۲۲۲ قانون مصوب کشور گنجانده شده‌است.
معاون حقوقی قوه‌قضائیه با بیان اینکه این معاونت با همکاری مجلس شورای اسلامی در حال قضازدایی و جرم‌زدایی از قریب به ۱۰ عنوان مهم مجرمانه است، اظهار کرد: نتیجه و حاصل قضازدایی از این ۱۰ عنوان پرتعداد که طی ماه آتی به سرانجام می‌رسد، کاهش حدود ۲ میلیون پرونده در دستگاه قضایی خواهد بود.
رئیس کل دادگستری تهران بر ضرورت «قضازدایی با استفاده حداکثری از ظرفیت شوراهای حل اختلاف» تأکید کرد.
علی القاصی مهر در راستای بازدیدهای از پیش اعلام نشده از مراجع و واحدهای قضایی بر ضرورت «قضازدایی با استفاده حداکثری از ظرفیت شوراهای حل اختلاف» تأکید کرد و گفت: حتی‌الامکان سعی شود از اختلافات و دعاوی مردم قضازدایی و موضوع به سمت سازش هدایت شود، چراکه این امر برای همگان آثار مثبتی در پی خواهد داشت.

■ ایراد از سیستم حقوقی است؟

افزایش عناوین مجرمانه یکی از خصوصیات نظام حقوقی رومی ژرمنی است. در این سیستم حقوقی جرم‌انگاری زیادی وجود دارد. به تبع آن افزایش آمار پرونده‌های قضایی هم در کشورهایی که از این سیستم حقوقی استفاده می‌کنند، وجود دارد.
سیستم کامن لو و رومی ژرمنی دو سیستم قضایی رایج در کشورهای جهان است. در کشورهایی چون امریکا، انگلیس، استرالیا و ایرلند شمالی، سیستم قضایی کامن لو حاکم است و کشورهایی همچون فرانسه، ایران، و آلمان هم سیستم قضایی رومی ژرمنی دارند.
در گروه رومی ژرمنی مهم‌ترین منبع حقوق، قانون است و دادگاه‌ها باید اراده قانونگذار را در دعاوی اجرا کنند. ولی در گروه کامن لو منبع حقوق قواعدی است که قضات در دادگاه‌ها اعمال کرده‌اند.
حقوق کشورهای استفاده‌کننده از نظام کامن‌لو، حقوقی عرفی است. منظور از عرف رویه‌ای است که دادگاه‌ها بین خود مرسوم کرده‌اند و به آن پایبند هستند. اصلی‌ترین تفاوت بین این دو سیستم این است که قواعد کامن لو آنگونه که در گروه رومی مرسوم است، مدون و مشخص نیست. به علاوه قواعدی که از کامن‌لو استنباط می‌شود در پاره‌ای موارد با حقوق رومی ژرمنی متفاوت است.
به طور نمونه اهمیتی را که گروه رومی ژرمنی برای مبحث تعهدات در حقوق مدنی قائلند حقوقدان‌های انگلیس و امریکا به آن معتقد نیستند و آن را از امور فرعی و درجه دوم می‌دانند. مهم‌ترین ویژگی در قواعد سیستم رومی ژرمنی وجود اصل قانونی بودن جرایم و مجازات‌هاست و اتفاقاً همین قضیه منجر به افزایش جرم‌انگاری در نظام قضایی این گروه شده‌است.

■ قضازدایی، مطلوبی جهانی

لایحه قضازدایی و حذف برخی عناوین مجرمانه از قوانین در دوره‌های قبلی مجلس تعیین‌تکلیف نشده و به مجلس یازدهم رسیده‌است.
در همین خصوص حجت‌الاسلام محمد تقی نقدعلی، عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس به «جوان» گفت: بحث جرم‌زدایی مدت‌هاست که در مجلس وجود دارد. حتی طرح قضازدایی هم از طرف نمایندگان مطرح شده‌است. ما جلسات متعددی را در این خصوص با مدیران قضایی داشتیم. قضازدایی از سیستم قضایی و کم کردن عناوین مجرمانه، سیاستی است که کل دنیا در پیش گرفته‌است.
وی گفت: هر چقدر که بشود با کم کردن عناوین مجرمانه پرونده را در محاکم شبه قضایی به صدور حکم منتهی و تمام کرد برای ما اولویت دارد. این کار موجب خلوت‌تر شدن دادگاه‌ها و دادسراها می‌شود. جز در موارد امنیتی یا موارد خاصی که باید در سیستم قضایی رسیدگی شود، بقیه موارد باید به خارج از قوه قضائیه برود.
حجت‌الاسلام محمدتقی نقدعلی افزود: به طور نمونه اکنون ما اختیاری را که به کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری‌ها دادیم، یک اختیار عظیمی است. وقتی چنین کار عظیمی را که می‌تواند نسبت به اموال سنگین مردم تصمیم‌گیری کند، به دست یک کمیسیون می‌دهیم و غالباً هم به نتیجه این تصمیمات اعتراضی نمی‌شود و مردم تمکین می‌کنند، پس می‌توان خارج از قوه قضائیه به این قبیل مشکلات رسیدگی کرد.
وی تصریح کرد: نمونه دیگر اینکه پلیس در مواردی جریمه‌های سنگینی را صادر می‌کند و مردم هم غالباً تمکین می‌کنند. اگر می‌خواستیم تمام اینها را به نهادهای قضایی ارجاع بدهیم، یک حجم عظیم و آماری نجومی برای محاکم به‌وجود می‌آوردیم.

■ قضازدایی در مجلس یازدهم قانون می‌شود

عضو مجمع نمایندگان استان اصفهان گفت: موارد مشابه زیاد داریم که می‌شود قضازدایی کرد. البته عنوان قضازدایی عنوان عام‌تری نسبت به کم کردن عناوین مجرمانه است. خیلی از کارهایی که در سیستم قضایی اتفاق می‌افتد، مثل به اجرا گذاشتن اسنادی که در سیستم ثبت اسناد و املاک به ثبت رسیده‌است، با اینکه عنوان مجرمانه‌ای بر آن نیست، اما وقتی همین کار را به نهادهای اجرایی بسپاریم، بدون شک قوه‌قضائیه خلوت می‌شود. وی تصریح کرد: همین قضیه در مجازات‌های جایگزین در بحث حبس هم صدق می‌کند. امروز خیلی از ابزارهای روز مثل دستبند و پابند الکترونیک و ابزار کنترل زندانیان اگر به روزرسانی شود، حتی مجرمان خطرناک هم در صورت رها شدن مشکل‌ساز نمی‌شوند.
عضو کمیسیون قضایی مجلس تأکید کرد: ما لایحه قضازدایی را به جدیت دنبال می‌کنیم؛ الان هم در کمیسیون در حال بررسی است. تمام طرح و لایحه‌هایی که به کمیسیون قضایی آمده به سرعت به صحن رسیده‌است و شاید بتوانم بگویم کمیسیون قضایی در جایگاه نخست از نظر تعداد طرح و لوایح ارسال‌شده به صحن علنی است. ان‌شاءالله در همین مجلس یازدهم این لایحه را هم به قانون تبدیل می‌کنیم.

■ مقابله با برچسب‌زنی‌های اجتماعی

محمدپارسا بامری، حقوقدان هم در این زمینه به «جوان» گفت: یکی از سیاست‌های تقنینی کشور ما طی سالیان اخیر، جرم‌زدایی از برخی عناوین موجود در قانون بوده‌است. بدین معنا که صلاحیت نظام کیفری برای اعمال ضمانت اجرا نسبت به برخی از رفتارهای مجرمانه سلب شود. کاهش آمار پرونده‌های کیفری، نزدن عنوان مجرمانه بر هر نوع تخلف، جلوگیری از خدشه‌دارشدن سابقه کیفری اشخاص و ممانعت از برچسب‌زنی‌های اجتماعی، همگی از پیامدهای زدودن عناوین مجرمانه هستند.
وی افزود: اگر در جامعه، هر نوع تخلف را به منزله جرم بنگریم و برای آن ضمانت اجرای کیفری قرار دهیم، دایره رفتارهای دارای وصف مجرمانه گسترش می‌یابد. سپس تعداد مجرمین در جامعه نیز افزایش می‌یابد و باعث می‌شود که تعداد پرونده‌های کیفری هم زیادتر شود. وقتی که محاکمات کیفری افزایش یابد، پیامدهای مهمی همچون مجازات‌های تبعی و برچسب‌زنی‌های اجتماعی گریبانگیر مردم می‌شود.

■ قضات هم دچار سردرگمی شده‌اند

حجت‌الاسلام موسی غضنفرآبادی، رئیس کمیسیون قضایی مجلس هم در این زمینه به «جوان» گفت: گستردگی پرونده‌ها در دستگاه قضایی تبدیل به معضلی جدی شده‌است. نیازی هم نیست این همه عناوین که وجود دارد در دادگاه و دادسرا مورد رسیدگی قرار بگیرد؛ مثل انحصار وراثت یا جرائمی که مربوط به محیط‌زیست است یا جرائمی که مربوط به شکار یا راهنمایی و رانندگی است. این جرائم را به راحتی می‌شود از صلاحیت به اصطلاح دادگاه خارج کرد. نمونه روشنش بحث انحصار وراثت است. وقتی که ثبت احوال همه اطلاعات را کامل دارد، چه اشکالی دارد که این موضوع حقوقی در خود ثبت احوال حل و فصل شود؟
وی افزود: در این خصوص موضوعات متعددی وجود دارد که می‌شود واقعاً رسیدگی به برخی از جرائم را از صلاحیت دادگاه خارج کرد. باید بحث‌های ترافعی (دعاوی که اعطای فرصت و امکانات لازم به هر کدام از طرفین دعوا داده می‌شود تا بتوانند ادعاهای خود را مطرح و ادله مثبته آن ادعاها را ارائه کنند) را در دادگاه مطرح کرد نه هر موضوعی.
غضنفرآبادی تصریح کرد: در حال حاضر در قوانین جاری کشور بیش از ۲هزارو ۵۰۰ عنوان مجرمانه قرار گرفته‌است که بر خلاف سیاست‌های قضازدایی است. خیلی از موضوعاتی را که در صلاحیت دادگاه و دادگستری قرار داده شده، می‌شود از این محاکم خارج کرد.
رئیس سابق دادگاه‌های انقلاب استان تهران گفت: ما الان در دادگستری جرائم خیلی بزرگ و خیلی کوچک داریم و همین جرائم خیلی بزرگ و خیلی کوچک، قضات را هم دچار سردرگمی کرده‌است. رسیدگی به این جرائم وقت‌گیر است و امکانات هم نیاز دارد و در نتیجه اطاله دادرسی هم ایجاد می‌کند. وی گفت: با حذف عناوین مجرمانه وقت قضات به رسیدگی به جرائم مهم صرف می‌شود. الان جرائمی هستند که حتی شکل و شمایل قضایی هم ندارند.
نماینده مردم بم در مجلس افزود: حذف عناوین مجرمانه موجب کاهش ورودی به زندان‌ها هم می‌شود که ما در این خصوص دو بحث داریم؛ یکی اینکه بعضی از موضوعات را باید از صلاحیت رسیدگی در دادگستری خارج کنیم. بحث دوم هم این است که همان موضوعاتی که در دادگستری صورت می‌گیرد، در راستای حبس‌زدایی باشد.

■ پیشگیری از جرائم همگام با جرم‌زدایی

الهام آزاد، حقوقدان و نماینده نائین در مجلس هم به «جوان» گفت: معتقدم باید بتوانیم ساز و کارهای ویژه‌ای را ایجاد کنیم که زمینه انجام جرم کاهش پیدا کند. پیشگیری از جرم هم کاملاً در راستای حذف عناوین مجرمانه است، چون هر دو، بار سنگین پرونده‌های قضایی را در محاکم کاهش می‌دهد.
این استاد دانشگاه افزود: شاید با جرم‌زدایی از یکسری از عناوین، فسادها بیشتر شود، ولی از طرفی هم معتقد هستم که همه اینها باید در یک‌راستا و در یک ساختار و ساز و کار مناسب هم پیش برود.

مسئولیت اجتماعی

حسین سروقامت

۵۸۱

شاگرد دبیرستانی در شیراز بود که «دکتر مهدی حمیدی» دبیر ادبیات آن بود. یادش هست موضوع اولین انشا این بود: «دیوان حافظ بهتر است یا مولوی؟»
انشای عجیبی نوشت؛ جالب و ساختارشکنانه!
– من یک بچه قشقایی از عشایر هستم. از من بپرسید میش چند ماهه می‌زاید؟ اسب بیشتر بار می‌برد یا خر؟ پاسخ این سؤالات برای من روشن است...
آنگاه از وضعیت حیواناتی نوشت که جزءلاینفک زندگی عشایر هستند.
– من دیوان حافظ و مولوی را در ویترین کتابفروشی‌ها دیده‌ام. چگونه پیرامون تفاوت آنها بنویسم؟!
بچه‌ها از دستنوشته او ریسه رفتند، ولی دکتر فکورانه به آن گوش کرد، نمره ۲۰ داد... و سرافرازانه گفت این جوان، نویسنده بزرگی خواهد شد!
او راست گفت؛ استاد محمد بهمن بیگی، نویسنده ارجمندی شد که به گردن عشایر ایران حق پدری دارد!
کجایند آن معلم‌ها... دریغ از آن شاگردها!

ویژه

هدیه ویژه‌ای که دانشجویان از آقا دریافت کردند

قرآن و سجاده رمضانی رهبر انقلاب، هدیه ویژه‌ای است که نمایندگان دانشجویان در دیدار رمضانی امسال دریافت کردند.

در جریان دیدار رمضانی دانشجویان با رهبر انقلاب، دو نفر از نمایندگان دانشجویان در پایان صحبت‌های خود از رهبر انقلاب درخواست این هدیه‌ها را کردند؛ قرآنی که رهبر انقلاب در ماه مبارک رمضان آن را ختم کرده‌اند و سجاده‌ای که در شب‌های قدر روی آن نماز خوانده‌اند، هدیه مدنظر نمایندگان بود که می‌خواستند به عنوان تبرک دریافت کنند. حالا این دانشجویان در صفحه شخصی خود خبر از دریافت این هدایا داده‌اند.
حسین پناهی، نماینده دانشجویان در همین زمینه در صفحه اینستاگرام خود با انتشار عکسی از هدیه رهبر انقلاب نوشت: الحمدلله امسال توفیق داشتیم در دیدار رمضانه خود با رهبر معظم انقلاب با دانشجویان مطالبی را عرض کنم. در انتها هم قرآن مورد تلاوت ایشان در ماه رمضان را طلب کنم. این افتخار شامل حال ما شد و روز گذشته اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل، این نسخه از کلام‌الله را به همراه دستنوشته ایشان دریافت کرد. امیدوارم ما دانشجویان در پناه قرآن به وظایفی که داریم، عمل کنیم. محمد کاظمی، دیگر نماینده دانشجویان هم با انتشار تصویر سجاده رهبر انقلاب در اینستاگرام خود نوشت: در هر دو جهان، عشق فقط بنده عشق است / سجاده عشق است که زیبنده عشق است

گزیده

ستاد اجرایی به دانش فنی تولید ۶ آنزیم دارویی مورد تحریم دست یافت

تفاهمنامه جدید همکاری چهارساله بین ستاد اجرایی فرمان امام و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور در حوزه‌های مختلف به امضا رسید.

روز گذشته با حضور وزیر بهداشت، سرپرست ستاد اجرایی فرمان امام و معاونان دو نهاد تفاهمنامه چهارساله همکاری طرفین در حوزه‌های مختلف تولید واکسن‌های نوین، ساخت مراکز درمانی و بیمارستان، مشارکت در افزایش نرخ باروری و جمعیت، ارتقای سلامت جامعه و فعالیت‌های دانش‌بنیان در حوزه سلامت و درمان به ویژه در مناطق محروم کشور به امضا رسید. سرپرست ستاد اجرایی فرمان امام با بیان اینکه در سال‌های اخیر ستاد اجرایی در حوزه بهداشت و درمان گام‌های خوب و بزرگی برداشته‌است، گفت: آنچه امروز تعهد ما را به حوزه بهداشت و درمان بیشتر می‌کند، این است که افراد ضعیف و محروم احتیاج به خدمات درمانی دارند و با بار سنگین و تعهد زیادی که وزارت بهداشت برعهده دارد، ایفای این نقش به تنهایی راحت نیست و ستاد اجرایی که در ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و محرومیت‌زدایی پرچمدار است، به این عرصه ورود پیدا کرده‌است.
عارف نوروزی افزود: هر جا وزارت بهداشت و دستگاه‌های اجرایی اعلام نیازی کردند، ستاد با تمام قوا به کمک این دستگاه‌ها آمد. در سال‌های اخیر به عنوان بازوی وزارت بهداشت حدود ۲۸۰ مرکز بهداشتی و درمانی و ۱۷ بیمارستان در نقاط مختلف کشور احداث و افتتاح شد یا در حال تکمیل داریم که تمام این مراکز بر اساس نیازسنجی وزارت بهداشت و عمدتاً در مناطق محروم کشور بوده‌است. نوروزی تصریح کرد: دانش فنی تولید شش آنزیم دارویی مورد تحریم با ارزبری سالانه ۴۳ میلیون دلار برای بیماران خاص را ایجاد کردیم و به زودی از کارخانه تولید واکسن جدید ضدسرطان رحم نیز بهره‌برداری می‌کنیم.
نوروزی با اشاره به تفاهمنامه جدید گفت: هدف از این تفاهمنامه، فعالیت در ساخت مراکز درمانی و تجهیز آنها، فرهنگ‌سازی سلامت برای جامعه، غربالگری بیماری‌های چشمی کودکان، درمان زوجین نابارور، مباحث مربوط به اجرای سیاست‌های رشد جمعیت، کاشت حلزون شنوایی برای کودکان ناشنوا است. وی درباره جزئیات این تفاهمنامه بیان داشت: در یک دوره چهارساله این تفاهمنامه را پیش می‌بریم و در این تفاهمنامه علاوه بر تولید داروهای شیمیایی، های‌تک، انواع واکسن‌های موردنیاز جامعه از قبیل واکسن سرطان دهانه رحم، تولید و توسعه داروهای گیاهی و توسعه فرهنگ طب سنتی، برای کمک به وزارت بهداشت نیز گنجانده شده‌است.

خبر کوتاه

■ رئیس کمیسیون شهرسازی شورای شهر تهران اعلام کرد که اگر مالکان باغات اقدام به تخریب باغ کنند، نه‌تنها برابر ماده ۴ با مالک برخورد می‌شود، بلکه مالک باید باغ را مجدداً احیا کند.

■ رئیس اداره جوانی جمعیت وزارت بهداشت گفت: در حال حاضر هزینه‌های درمان ناباروری تحت پوشش بیمه قرار گرفته‌اند و بیمه سلامت به طور کامل این پوشش را ایجاد می‌کند.

■ معاون بهداشت وزارت بهداشت گفت: کشور ایران در آستانه سالمندی جمعیت است و این یکی از بحران‌های جدی برای آینده کشورمان است.